

Lūdzu, ņemiet vērā, ka šai lapai nesen tika atjaunināta oriģinālvalodas [pt](#)

portugāļu

versija. Mūsu tulkotāji pašlaik gatavo versiju valodā, kuru esat izvēlējies.

Swipe to change

Juridisko profesiju veidi

Portugāle

Šajā vietnē sniegts pārskats par juridiskajām profesijām Portugālē. Vispārējās piekritības tiesu tiesneši un administratīvo un nodokļu tiesu tiesneši Valsts prokuratūras prokurori Advokāti Juridiskie padomnieki Juridiskie pārstāvji Tiesu izpildītāji Notāri Sekretāri Tiesu amatpersonas Mediatori Tiesu administratori Rūpnieciskā tīrāsuma ierēdņi Organizācijas, kas sniedz juridiskos pakalpojumus pro bono (bez maksas)

Valodas versijai, kuru skatāties, nav oficiāla tulkojuma.

Šeit ir šī satura mašīntulkums. Tā mērķis ir tikai palīdzēt saprast, par ko ir teksts. Šīs lapas tīrātnieks neuzņemas pilnīgi nekādu atbildību par šī mašīntulkuma kvalitāti.

-----latviešu-----bulgāruspāņučehuģermāņuukraiņuangļufrancūhuorvātuitāļulietuviešuungārumaltiešu
nīderlandiešuļurumāņuslovākuslovēņusomuzviedru

Vispārējās piekritības tiesu tiesneši un administratīvo un nodokļu tiesu tiesneši

Kā noteikts Portugāles Konstitūcijā, tiesneši pieder pie neatkarīgas struktūras — tiesas.

Tiesnešiem ir saistoši tikai tiesību akti, un tie lemj taisnu tiesu cilvēku interesēs.

Vispārējās piekritības tiesu tiesnešu profesiju reglamentē Konstitūcija un Vispārējās piekritības tiesu tiesnešu statūtlikums (*Estatuto dos Magistrados Judiciais*).

Vispārējās piekritības tiesu sistēmā atbilstīgi attiecīgo tiesu hierarhijai pastāv trīs veidu tiesneši:

Augstākās tiesas (*Supremo Tribunal de Justiça*) tiesneši, kurus sauc par „*Conselheiros*”;

apelācijas tiesu (*Tribunais das Relações*) tiesneši, kurus sauc par „*Desembargadores*”;

pirmās instances tiesu tiesneši, kurus sauc par „*Juízes de Direito*”.

Administratīvo un nodokļu tiesu tiesnešu profesiju reglamentē Konstitūcija un Administratīvo un nodokļu tiesu tiesnešu statūtlikums (*Estatuto dos Tribunais Administrativos e Fiscais*) un saskaņā ar subsidiaritātes principu Vispārējās piekritības tiesu tiesnešu statūtlikums (*Estatuto dos Magistrados Judiciais*).

Administratīvo un nodokļu tiesu sistēmā atbilstīgi attiecīgo tiesu hierarhijai pastāv trīs veidu tiesneši:

Augstākās administratīvās tiesas (*Supremo Tribunal Administrativo*) tiesneši, kurus sauc par „*Conselheiros*”;

centrālo administratīvo tiesu tiesneši, kurus sauc par „*Desembargadores*”;

iecirkņa administratīvo un nodokļu tiesu tiesneši, kurus sauc par „*Juízes de Direito*”.

Iecelšana amatā par tiesnesi ir trīs posmu process, kuru veido atklāts konkurss, teorētiskas un praktiskas apmācības kurss Tieslietu studiju centrā (*Centro de Estudos Judiciários*), kā arī prakse. Veiksmīgi pabeidzot visus trīs posmus, kandidātus ieceļ par *Juízes de Direito*.

Tiesneši turpina savu apmācību visā profesionālās karjeras laikā.

Augstākā tiesu padome (*Conselho Superior da Magistratura*) veic pirmās instances tiesu regulāras pārbaudes, un Augstākā administratīvo un nodokļu tiesu padome (*Conselho Superior dos Tribunais Administrativos e Fiscais*) attiecīgi pārbauda šo tiesu tiesnešus. Pēc katras pārbaudes tiesnešus novērtē pēc to nopelniem atbilstīgi kategorijām: „ļoti labi”, „labi ar izcilību”, „labi”, „apmierinoši” un „slikti”. Ja tiesnesim piešķir novērtējuma kategoriju „slikti”, to atstata no pienākumu izpildes un uzsāk izmeklēšanu, lai novērtētu tiesneša piemērotību amatam.

Vispārējās piekritības tiesu tiesnešus un administratīvo un nodokļu tiesu tiesnešus amatā ieceļ, norīko, pārceļ un paaugstina Augstākā tiesu padome un Augstākā administratīvo un nodokļu tiesu padome; tās arī piemēro tiesnešu disciplinārbildību.

Lai nodrošinātu, ka tiesneši ir neatkarīgi un objektīvi, Konstitūcijā noteikts, ka praktizējoši tiesneši nedrīkst veikt citus pienākumus — publiskus vai privātus, atskaitot neapmaksātu apmācību vai zinātnisku izpēti tiesību jomā. Tiesnešus var pārcelt, atsaukt, atvaļināt vai atlaist tādos gadījumos, kas norādīti tiesību aktos; viņus nevar saukt pie atbildības par pieņemtajiem lēmumiem, izņemot tad, ja tiesību akti nosaka izņēmumus.

Valsts prokuratūras (*Ministério Público*) prokurori

Valsts prokuratūras prokurori pārstāv valsti, virzot kriminālprocesu un aizsargājot demokrātisku tiesiskumu un likumā nostiprinātās intereses. Valsts prokuroru darbību reglamentē atsevišķs likums, un tie ir autonomi.

Lai personu ieceltu valsts prokurora amatā, ir jānokārto atklāts konkurss, kuru veido zināšanu pārbaudījums, CV novērtējums un psiholoģiskās atlases pārbaudījums; tos veic Tieslietu studiju centrs (*Centro de Estudos Judiciários*).

Prokurora amata kandidātus ieceļ par prokuroriem-praktikantiem (*auditores de justiça*). Pēc tam, kad tie ir sekmīgi pabeiguši teorētisko un praktisko apmācību Tieslietu studiju centrā, tos ieceļ par prokuroru palīgiem-praktikantiem.

Valsts prokurora profesijai ir pieci līmeņi, kas šeit uzskaitīti hierarhijas secībā:

ģenerālprokurors (*Procurador-Geral da República*);

ģenerālprokurora vietnieks (*Vice-Procurador-Geral da República*);

ģenerālprokurora palīgs (*Procurador-Geral Adjunto*);

apgabala prokurors (*Procurador da República*);

apgabala prokurora palīgs (*Procurador da República Adjunto*).

Ģenerālprokurora birojs (*Procuradoria-Geral da República*) ir Valsts prokuratūras augstākā iestāde, un tās priekšsēdētājs ir ģenerālprokurors. Tajā ietilpst arī

Valsts prokuratūras Augstākā padome (*Conselho Superior do Ministério Público*), Konsultatīvā padome, valsts juridiskie padomnieki un atbalsta dienesti.

Valsts prokuroru amatā ieceļ, norīko, pārceļ un paaugstina Valsts prokuratūras Augstākā padome; tā turklāt piemēro prokuroru disciplinārbildību.

Advokāti (*Advogados*)

Advokāti ir juridiskās profesijas pārstāvji, kuri pēc reģistrēšanās Advokātu kolēģijā pēc trešās personas lūguma nodrošina juridisko pārstāvību un sniedz juridiskas konsultācijas par tiesiskā regulējuma interpretāciju un piemērošanu.

Lai Portugālē praktizētu kā advokāts, nepieciešams reģistrēties Portugāles Advokātu kolēģijā (*Ordem dos Advogados*).

Lai sāktu darboties advokāta profesijā, personai ir jāizpilda šādas prasības:

ir jābūt Portugāles universitātē iegūtai akadēmiskajai kvalifikācijai tiesīzbzinātnēs vai universitātes līmeņa tiesīzbzinātņu kvalifikācijai, kas iegūta ārpus Portugāles, ja šo kvalifikāciju uzskata par ekvivalentu grādam vai tā atzīta par tāda paša līmeņa kvalifikāciju;

jāiziet prakse vismaz 18 mēnešu garumā, ko veido apmācība no divām daļām: pirmā daļa sešu mēnešu garumā un papildu daļa 12 mēnešu garumā; jānokārto Advokātu kolēģijas rakstiskais un mutvārdu eksāmens.

Ārvalstu valstspiederīgie, kuri akadēmisko kvalifikāciju ieguvuši Portugālē, var reģistrēties Portugāles Advokātu kolēģijā tādā pašā kārtībā kā Portugāles valstspiederīgie, ja šo personu izcelsmes valsts paredzējusi tādas pašas tiesības kā Portugāles valstspiederīgajiem.

Advokātiem no citām ES dalībvalstīm, kuri vēlas pārcelties uz pastāvīgu dzīvi Portugālē, lai tur praktizētu saskaņā ar savas izcelsmes valsts profesionālo kvalifikāciju, ir jāreģistrējas Advokātu kolēģijā. Šādā gadījumā šīs personas var nodrošināt juridisko pārstāvību tiesā tikai Advokātu kolēģijā reģistrēta advokāta pārraudzībā. Ja šīs personas vēlas praktizēt advokāta profesijā ar tādām pašām tiesībām un pienākumiem kā Portugāles advokātiem, tiem ir jāreģistrējas Advokātu kolēģijā un jānokārto rakstveida un mutvārdu eksāmens portugāļu valodā.

Advokātu kolēģija ir sabiedriska asociācija, kas pārstāv saskaņā ar kolēģijas statūtiem advokāta profesijā praktizējošos juristus. Tās kompetencē ietilpst tiesību pieejamības nodrošināšana, profesijas prakses reglamentēšana un disciplinārbildības piemērošana pret advokātiem un advokātiem-praktikantiem (vienīgā struktūra, kas to drīkst veikt), advokātu profesijas sabiedriskās nozīmes, cieņas un reputācijas aizsargāšana, zināšanu par tiesisko regulējumu un tā piemērošanu veicināšana.

Juridiskie padomnieki (*Consultores jurídicos*)

Portugāles tiesību sistēmā nenošķir advokātus un juridiskos padomniekus.

Juridiskie pārstāvji (*Solicitadores*)

Juridiskie pārstāvji darbojas brīvajā profesijā, sniedzot klientiem juridiskus padomus un nodrošinot pārstāvību tiesā atbilstīgi to darbību reglamentējošajos statūtlukumos noteiktajām pilnvarām un procesuālajām tiesību normām. Viņi drīkst pārstāvēt puses tiesā, ja advokāta (*advogado*) juridiska pārstāvība nav obligāta.

Juridiskie pārstāvji var arī nodrošināt iedzīvotāju un uzņēmumu juridisko pārstāvību ārpus tiesas, piemēram, nodokļu iestādēs, notāru birojos, reģistros un valsts pārvaldes iestādēs.

Lai sāktu darboties advokāta profesijā, personai ir jāizpilda šādas prasības:

jāiegūst oficiāli atzīta akadēmiskā kvalifikācija tiesīzbzinātnēs, neregistrējoties Advokātu kolēģijā, vai jāiegūst oficiāli atzīta akadēmiskā kvalifikācija juridiskās pārstāvības jomā; citu ES dalībvalstu valstspiederīgajiem ir jābūt akadēmiskajai un profesionālajai kvalifikācijai, kāda ir nepieciešama, lai darbotos šajā profesijā viņu izcelsmes valstī;

jāiziet prakse 12 līdz 18 mēnešu garumā;

prakses laikā jāiegūst apmācības vadītāja un apmācības struktūru attiecīgas rekomendācijas un jānokārto valsts eksāmens saskaņā ar atbilstošām prasībām. Advokāta profesijā strādājošie no citas ES dalībvalsts vai Eiropas Ekonomikas zonas var reģistrēties Juridisko pārstāvju kolēģijā (*Colégio dos Solicitadores*) saskaņā ar 2009. gada 4. marta noteikumiem Nr. 9/2009, kurus groza 2012. gada 28. augusta noteikumi Nr. 41/2012 un 2014. gada 2. maija noteikumi Nr. 25/2014.

Juridisko pārstāvju un Tiesu izpildītāju kolēģija (*Ordem dos Solicitadores e dos Agentes de Execução — OSAE*) ir sabiedriska asociācija, kas pārstāv šīs juridiskās profesijas darbiniekus. Cita starpā tā atbild par disciplinārbildības piemērošanu saviem locekļiem, kā arī atzinumu sniegšanu par tiesību aktu projektiem savas kompetences ietvaros.

Papildinformāciju skatiet <http://www.osae.pt/>.

Tiesu izpildītāji (*Agentes de execução*)

Tiesu izpildītāji ir speciālisti, kuriem ir piešķirtas valsts līmeņa pilnvaras, lai veiktu izpildes pasākumus civilprocesā. Viņi ir neatkarīgi un objektīvi un nepārstāv nevienu pusi, bet ir atbildīgi par visu formalitāšu veikšanu nolēmumu izpildes nolūkā, tostarp par konfiscēšanu, dokumentu, paziņojumu un publikāciju apstrādi un konfiscēto līdzekļu pārdošanu. Atsevišķos gadījumos viņu pienākumus var veikt tiesu amatpersona.

Tiesu izpildītājus ieceļ tā persona, kura vēlas panākt sprieduma izpildi, vai tiesa.

Tiesu izpildītājiem jābūt akadēmiskajai kvalifikācijai juridiskās pārstāvības jomā vai tiesību zinātnē, kā arī:

jābūt Portugāles valstspiederīgajiem;

uz tiem nevar attiekties Juridisko pārstāvju un tiesu izpildītāju kolēģijas un Advokātu kolēģijas statūtlukumos noteiktie ierobežojumi;

pēdējo desmit gadu laikā nevar būt bijuši iekļauti oficiālā, publiskā parādnieku sarakstā;

tiem ir jābūt sekmīgi pabeigušiem tiesu izpildītāju praksi;

pēc vairāk nekā trīs gadu darbības kā tiesu izpildītājiem tiem ir jābūt nokārtojusi jurista palīga eksāmenu un par to saņemušiem labvēlīgu atzinumu no Jurista palīgu komisijas (*Comissão para o Acompanhamento dos Auxiliares de Justiça — CAAJ*);

jāreģistrējas attiecīgā profesionālā apvienībā trīs gadu laikā pēc prakses veiksmīgas pabeigšanas;

to rīcībā ir jābūt obligāti nepieciešamajām IT struktūrām un resursiem, kā noteikts kopsapulces apstiprinātos noteikumos.

Par profesijas reglamentēšanu atbildīgās struktūras ir Juridisko pārstāvju un tiesu izpildītāju kolēģija un Specializētā tiesu izpildītāju kolēģija (*Colégio de Especialidade dos Agentes de Execução*).

CAAJ, kas ir neatkarīga no Juridisko pārstāvju un tiesu izpildītāju kolēģijas, ir struktūra, kas ir atbildīga par tiesu izpildītāju uzraudzību un disciplinārbildības piemērošanu.

Papildinformācija ir pieejama šādās tīmekļa vietnēs: <http://www.osae.pt/> un <http://www.caaj-mj.pt/>.

Notāri (*Notários*)

Notāri ir specializētas profesijas pārstāvji, kuri veic savus pienākumus konkrētā juridiskā kontekstā. Tiem ir svarīga loma komercdarbībā — gan valsts līmenī, gan starptautiski.

Notāriem ir šādas pilnvaras:

sagatavot privāttiesiskus līgumus un sniegt ieteikumus pusēm, pret abām pusēm izturoties godīgi; sagatavot oficiālus dokumentus, uzņemoties atbildību par dokumentu likumību un par sniegtajiem ieteikumiem; informēt puses par ietekmi un sekām, kuras var radīt plānotās saistības (notāru pienākums ir par to informēt);

veikt juridiskus darījumus, par kuriem vienojas viņu klātbūtnē; darījumu var tieši ievadīt oficiālā reģistrā vai, ja viena no pusēm neizpilda savus pienākumus, liekot tos izpildīt bez tiesneša iejaukšanās;

rīkoties kā starpniekiem — objektīvi un pilnībā atbilstīgi tiesību aktiem, ļaujot pusēm nonākt pie savstarpēji pieņemamas vienošanās;

sagatavot dokumentus inventāra procedūrai un tās noteikumus, izņemot tādās lietās, par kurām nelemj inventāra procedūrā lietas rakstura vai tiesiskās vai faktiskās sarežģītības dēļ; par šādām lietām lemj tiesnesis rajona tiesā (*tribunal de comarca*), kuras jurisdikcijā ir notāru birojs, kurā tika uzsākts process (2013. gada 5. marta likumā Nr. 2/2013, ar ko apstiprināja inventāra procedūras tiesisko regulējumu, piešķirta notāriem šīs pilnvaras, tādējādi izveidojot kopīgu pilnvaru sistēmu).

Notāru profesijas reforma un pēc tam notiekošā nozares privatizācija nozīmē, ka notāriem ir dubulta loma: viņi ir gan amatpersonas, gan brīvās profesijas pārstāvji, taču vairāk nav ierēdņi.

Kā amatpersonas notāri ietilpst Tieslietu ministrijas aizgādībā, un tai ir regulatīvās pilnvaras, kā arī pilnvaras piemērot disciplinārtbildību pret notāriem. Ņemot vērā profesijas jauno brīvo statusu, kopš 2006. gada Notāru kolēģija kopā ar Tieslietu ministriju reglamentē notāru darbību, nodrošinot, lai notāri ievēro ētikas kodeksu, kas uz tiem attiecas, un garantējot, lai notāri darbojas sabiedrības interesēs, kā tiem ir paredzēts; tas neietekmē ministrijas pilnvaras ieviekties, kuras ir piešķirtas ar likumu, ņemot vērā profesijas raksturu.

Tiesu sekretāri (*Consevadores*)

Tiesu sekretāri ir amatpersonas, kuru pienākums ir reģistrēt un publicēt tiesību aktus un faktus attiecībā uz nekustamo un kustamo īpašumu, kuru nepieciešams reģistrēt, uzņēmējdarbības aktivitātēm un notikumiem cilvēku dzīvē. Viņu uzdevumi parasti attiecas uz iepriekšminēto un saistīto dokumentu juridisku pārbaudi un nodrošināšanu, lai dokumentos ietvertās tiesības atbilstīgi reģistrējamajiem faktiem būtu pareizi definētas un atbilstošas tiesību aktos noteiktajai reģistrācijas kārtībai; viņi arī ir atbildīgi par šīs informācijas publicēšanu un var nolemt, vai juridisko darbību vai faktu ievadīt reģistrā. Atbilstīgi jomām, saistībā ar kurām viņi pilda savus pienākumus, tiesu sekretāri var būt:

Iedzīvotāju reģistra sekretāri (*conservadores do registo civil*), kuru pienākumi saistīti ar juridisku faktu un darbību noteikšanu un publicēšanu attiecībā uz fizisku personu dzīvi; viņu pienākumos ietilpst tādu aktu reģistrēšana kā dzimšana, laulība, nāve, adopcija un maternitātes/paternitātes noteikšana un paziņošana; ar laulības šķiršanu un laulāto atšķiršanu pēc abpusējas piekrišanas saistīto lietu organizēšana, kā arī apliecību un reģistrēto dokumentu kopiju izsniegšana;

zemesgrāmatas sekretāri (*conservadores do registo predial*), kuri publicē zemes un īpašuma juridisko statusu nolūkā nodrošināt īpašuma darījumu juridisko noteiktību;

transportlīdzekļu reģistra sekretāri (*conservadores do registo de veiculos*), kuru pienākumi ir saistīti ar tā kustamā īpašuma tiesību reģistrēšanu, kurš ir jāreģistrē (transportlīdzekļi, kuģi un gaisa kuģi)) un kuri publicē transportlīdzekļu un piekabju juridisko statusu nolūkā nodrošināt darījumu juridisko noteiktību;

komercreģistra sekretāri (*conservadores do registo comercial*), kuri publicē juridisko statusu individuālajiem komersantiem, uzņēmumiem, saskaņā ar civiltiesībām izveidotām komercsabiedrībām ar komercsabiedrību statusu, uzņēmumiem ar ierobežotu atbildību un citām juridiskām personām, kuras jāreģistrē komercreģistrā nolūkā nodrošināt darījumu juridisko noteiktību.

Lai strādātu šajā profesijā, kandidātam ir jābūt Portugāles universitātē iegūtai kvalifikācijai tieszinātnēs vai līdzvērtīgai akadēmiskai izglītībai. Kandidātiem arī jānokārto zināšanu pārbaudījumi un jāpiedalās sešu mēnešu ilgos kvalifikācijas celšanasursos par tematiem, kuri attiecas uz jurisprudenci un reģistrēšanu un kuri jāpārzina tiesu sekretāriem. Pēc tam ir jāiziet gadu ilga prakse un jāpiedalās atklātā konkursā. Kandidātus vērtē katrā šī procesa posmā un tos var atskaitīt, ja neveiksmīgi nokārto kādu uzņemšanas procedūras posmu. Pēdējais posms ir atklāts konkurss, ko rīko Reģistru un notāru institūts (*Instituto dos Registos e do Notariado*).

Reģistru un notāru institūts atbild par reģistru nodaļu darbības vadīšanu, koordinēšanu, atbalstīšanu, novērtēšanu un uzraudzību.

Tiesu amatpersonas (*Oficiais de Justiça*)

Tiesu amatpersonas ir tieslietu jomas amatpersonas (*funcionário de justiça*), kuras cita starpā palīdz tiesām vai valsts prokuratūrām. Taču tiesu amatpersonas ietver arī IT speciālistus, administrācijas, tehniskā un atbalsta personālu un apkopes darbiniekus.

Lai strādātu kā tiesu amatpersona, profesionālā darbība jāsāk vienā no pamata kategorijām, tas ir, kā sekretāra palīgam (*escrivão auxiliar*) tiesā vai juridiskā asistenta palīgam (*técnico de justiça auxiliar*) valsts prokuratūrā. Uz šīm kategorijām var pretendēt personas, kuras ir pabeigušas profesionālo apmācību un ir apstiprinātas atlases procedūras rezultātā.

Tiesu amatpersonu darbību reglamentē īpašs statūtlukums (*Estatuto dos Funcionários de Justiça*), kā noteikts 1999. gada 26. augusta Dekrētā – Likumā Nr. 343/1999. Tiem ir svarīga loma starptautiskā tiesu iestāžu sadarbībā, jo sevišķi saistībā ar Eiropas direktīvu un regulu īstenošanu.

Tieslietu administrācijas ģenerāldirektorāts (*Direcção-Geral da Administração da Justiça*) ir Tieslietu ministrijas struktūra, kas atbild par tiesu amatpersonu pieņemšanu darbā, vadību un administrēšanu.

Tiesu amatpersonu padome (*Conselho de Oficiais de Justiça*) ir iestāde, kas atbild par tiesu amatpersonu profesionālo nopelnu novērtēšanu, kā arī viņu disciplinārtbildības piemērošanu.

Mediatori (*Mediadores*)

2013. gada 19. aprīļa likuma Nr. 29/2013 2. panta b) apakšpunktā mediators ir definēts kā „objektīva un neatkarīga trešā persona, kurai nav pilnvaru noteikt obligātu turpmāko rīcību un kura pusēm, kas saņem mediācijas pakalpojumus, palīdz nonākt pie galīgās vienošanās strīdīgajā jautājumā”. Noteikumi arī paredz Portugālē strādājošo mediatoru statusu un nosacījumus, lai tos iekļautu katras valsts starpniecības sistēmas sarakstā; tas notiek ar atlases procedūru, kuru regulē 2010. gada 25. maija īstenošanas rīkojums (*Portaria*) Nr. 282/2010.

Mediatoru darbs ir ļoti svarīgs, jo viņi pusēm palīdz nonākt pie vienošanās, un tas, savukārt, dažos gadījumos atjauno sociālo saskaņu. Portugālē ir specializēti mediatori, kuri nodarbojas ar ģimenes, darba un krimināllietām. Mediācijas jomā nedarbojas NVO, taču ir privātas apvienības, kuras sniedz mediācijas pakalpojumus un mediatoru apmācību.

Mediatoriem nav sava valsts līmeņa ētikas kodeksa, taču Mediācijas akts, kurš attiecas uz iepriekšminēto, ietver nodaļu par mediatoru tiesībām un pienākumiem un to, ka mediatoriem arī jāriņķojas saskaņā ar principiem, kurus nosaka Eiropas Mediatoru rīcības kodekss, kas ir iekļauts viņu apmācībā. Mediatoru rīcību pārrauga valsts mediācijas sistēma, kura ir iedalīta trīs jomās, kas attiecas uz civillietām, darba tiesībām un krimināllietām. Katru valsts mediācijas sistēmas jomu pārvalda valsts sektora iestāde, un tas ir norādīts iestādes dibināšanas statūtlukumā.

Portugālē mediatori neiegūst apmācību valsts sektora struktūrā; viņus apmāca Tieslietu ministrijas Tiesiskuma ģenerāldirektorāta (*Direcção Geral da Política de Justiça — DGPI*) sertificētas struktūras saskaņā ar 2013. gada 27. novembra īstenošanas rīkojumu Nr. 345/2013, īpašu uzmanību pievēršot kvalitātes sistēmas ievērošanai.

Valsts starpniecības sistēmas pārvalda DGPI ar Alternatīvas strīdu noregulēšanas biroja (*GRAL*) palīdzību. Lai arī tas nesniedz informāciju, kā atrast mediatoru, tas piedāvā mediatoru sarakstu, un mediatorus iekļauj šajos sarakstos pēc atlases procedūras veikšanas, kura ir apstiprināta ar 2010. gada 25. maija īstenošanas rīkojumu Nr. 282/2010.

Papildinformāciju varat atrast šeit: <http://www.dgpi.mj.pt/>.

Tiesu administratori (*Administradores Judiciais*)

Tiesu administratori ir atbildīgi par tādu aktu uzraudzību un koordināciju, kuri ir daļa no īpaša atgūšanas procesa (*processo especial de revitalização*); viņi arī pārvalda vai likvidē maksātnespējīgā parādnieka mantu maksātnespējas procesā un veic visus pienākumus, kurus nosaka statūti vai tiesību akti. Atkarībā no procesa laikā veicamajiem uzdevumiem tiks iecelts pagaidu tiesu administrators maksātnespējas administrators vai uzticības persona.

Tiesu administratora uzdevumi ir noteikti 2013. gada 26. februāra likumā Nr. 22/2013.

Tiesu administratoram:

- a) jābūt atbilstošai universitātes kvalifikācijai un piemērotai profesionālajai pieredzei;
- b) jābūt pabeigtai sešu mēnešu tiesu administratora praksei;
- c) jābūt sekmīgi nokārtotai uzņemšanas pārbaudei, kas īpaši paredzēta prakses laikā iegūto zināšanu novērtēšanai;
- d) nav pieļaujama situācija, kas nav saderīga ar profesionālajiem pienākumiem;
- e) jābūt piemērotam profesijai.

Par tiesu administratoru uzņemšanas procedūru un to darba pārraudzību ir atbildīga Jurista palīgu komisija (*Comissão para o Acompanhamento dos Auxiliares da Justiça — CAAJ*).

Rūpnieciskā īpašuma darbinieki (*Agente Oficial da Propriedade Industrial*)

Rūpnieciskā īpašuma darbinieki ir rūpnieciskā īpašuma jomas speciālisti, pie kuriem fiziskas un juridiskas personas vēršas to tiesību un interešu labākas aizsardzības nodrošināšanai.

Rūpnieciskā īpašuma darbinieki saskaņā ar Valsts rūpnieciskā īpašuma institūta (*Instituto Nacional da Propriedade Industrial*) piešķirto kompetenci bez atsevišķa pilnvarojuma savu klientu vārdā veic darījumus rūpnieciskā īpašuma jomā.

Rūpnieciskā īpašuma darbinieka profesijas darbību Valsts rūpnieciskā īpašuma institūta ietvaros reglamentē 1995. gada 24. janvāra Dekrēts – Likums Nr. 15 /95.

Organizācijas, kas sniedz juridiskos pakalpojumus *pro bono* (bez maksas)

Tieslietu ministrija sadarbībā ar Advokātu kolēģiju un vietējām iestādēm nodrošina, lai visā Portugāles teritorijā darbotos Juridisko konsultāciju biroji (*Gabinetes de Consulta Jurídica*), kuros iedzīvotāji var bez maksas saņemt juridisko ekspertu juridiskas konsultācijas. Šo biroju saraksts un kontaktinformācija ir pieejami tiešsaistē, piemēram, Tieslietu ministrijas Tiesiskuma ģenerāldirektorāta tīmekļa vietnē (<http://www.dgpj.mj.pt>).

Lapa atjaunināta: 24/10/2016

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datus, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.